

„WSZYSTKIE GRZYBY SĄ JADALNE, ALE NIEKTÓRE TYLKO RAZ”

Witajcie Bursowicze!

Na krótki tylko okres w roku budzi się fantastyczny świat grzybów, który wciąż na nowo zadziwia nas różnorodnością kształtów i barw.

Zachęcam Was do aktywnego relaksu w naszych wspaniałych lasach, w których dominuje właśnie feria jesiennych barw, a spacer po leśnym poszyciu zaowocuje koszykami okazów grzybowych o wspaniałym smaku i aromacie i oby ... jadalnych!

Niestety, ciągle zdarzają się nieszczęśliwe wypadki wskutek spożycia trujących, a nawet śmiertelnie trujących grzybów.

Dlatego kilka rad: **jak zbieramy grzyby?**

- 1. Jeżeli jesteś debiutantem, jedź na grzyby z kimś doświadczonym. Nie wstydź się przyznać do niewiedzy - korzystaj z atlasów grzybów, nigdy nie opieraj się na jednym źródle informacji.**
- 2. Do koszyka wrzucaj tylko okazy, które znasz i masz pewność, że są jadalne i wybieraj tylko okazy zdrowe, które nie są nadgryzione, nasączone wodą, zaczerwienione lub nadpleśniałe. Jakikolwiek cień wątpliwości jest sygnałem, że dany grzyb należy pozostawić w lesie.**
- 3. Grzyby należy zbierać wyłącznie do przewiewnych koszy wiklinowych. Torby papierowe, wiadra są nieodpowiednie, a woreczki plastikowe nawet szkodliwe, gdyż zebrane owocniki nadal żyją, ich przemiana materii nie ulega przerwaniu i szybko się w nich nagrzewają, gniją i wilgotnieją, a proces rozkładu tkanki grzybowej ulega dużemu przyspieszeniu - tworzą się toksyny.**
- 4. Nie zbieraj osobników młodych, u których nie rozwinęły się jeszcze cechy rozpoznawcze gatunku, gdyż w takim przypadku łatwo o pomyłkę.**
- 5. W lesie pozostaw także osobniki stare, robaczywe i zniszczone. Nie nadają się one do jedzenia, ale mają jeszcze do spełnienia ważną rolę w ekosystemie.**
- 6. Zbierane owocniki delikatnie wykręć z podłoża lub obetnij nożem możliwie jak najbliżej ziemi.**
- 7. Nigdy nie zrywaj tylko górnej części grzyba lub samego kapelusza – niektóre cechy istotne dla oznaczenia gatunku znajdują się w podstawie trzonu. Ponadto pozostawiona resztką grzyba wkrótce zacznie gnić i może zniszczyć grzybnię.**

8. Miejsce po grzybie przykryj ściółką - zapobiegiesz wysychaniu grzybni i ułatwisz wytworzenie nowego owocnika.
9. Nie zbieraj, ani nie niszczy grzybów ci nie znanych lub trujących. Mogą one znajdować się pod ochroną, ponadto są istotne w działaniu leśnego ekosystemu, stanowiąc, np. pokarm dla zwierząt.
10. Nie zbieraj grzybów rosnących przy ruchliwych drogach, zakładach przemysłowych i terenach zanieczyszczonych, gdyż wchłaniają one z otoczenia m.in. metale ciężkie.
11. Oczyszczyć zebrane okazy jeszcze w lesie, a w domu zajmij się ich obróbką zaraz po powrocie, gdyż grzyby bardzo szybko tracą świeżość i zaczynają się psuć. Jednak zanim włożysz je do garnka, przejrzyj uważnie cały zbiór i upewnij się, że nie popełniłeś błędu.
12. Nie ufaj „domowym” sposobom na oznaczenie jadalności grzyba (zabarwienie cebuli podczas gotowania, ściemnienie srebrnej łyżeczki, próby smakowe).
13. Potrawy z grzybów spożywaj bezpośrednio po przyrządzeniu i nie przechowuj ich - nawet w lodówce. Nie podawaj grzybów dzieciom i osobom o wrażliwym układzie trawiennym.
14. W razie wystąpienia niepokojących objawów po spożyciu grzybów, koniecznie sprowokuj wymioty, zabezpiecz resztki potrawy i niezwłocznie udaj się do lekarza - w obecnej sytuacji najlepiej wezwać pogotowie.

A teraz zapraszam Was na grzyby.

Oto najlepsze okazy występujące w polskich lasach:

BOROWIK SZLACHETNY (Boletus edulis)
borowik jadalny, grzyb prawdziwy, prawdziwek

BOROWIK BRUNATNY (*Boletus radius*)

podgrzybek brunatny, grzyb płowy, półgrzybek, czarny lebek, sośniak

KOŹLARZ BABKA (*Leccinum scabrum*)

kozak, brzoza, podbrzezia, stojak, babka, grzyb chropawy

PIEPRZNIK JADALNY (*Cantharellus cibarius*)

kurka, kurza nóżka, pieprznik, lisica, kurzajka

MAŚLAK JADALNY (Suillus luteus) maślarz, maślak, ślimak, pępek, sosna

CZUBAJKA KANIA (Macrolepiota procera) kania, sowa, parasolnik, czubaj, drop

MLECZAJ RYDZ (Lactarius deliciosus) rydz, bedłka rydz, rydzyk, rycek

Po obfitych zbiorach i oczyszczeniu waszych okazów, zachęcam was do wykorzystania przepisów na aromatyczne potrawy i pyszne przetwory, których mnóstwo znajdziecie w sieci.

Na koniec mała zagadka:

W księdze trzeciej: „Umizgi” „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza uczestnicy grzybobrania zbierali: krasnolice - w pieśniach litewskich sławione lisice, borowiki - grzybów pułkownicy, rydze - wzrostem skromniejsze, za to najsmaczniejsze. A jakie grzyby zbierał Wojski?

Pamiętajcie: każdy grzyb jadalny ma swojego trującego sobowtóra!!!

Pozdrowienia.

Iwona Kozłowska